

Charakteristika základních institucí kontrolního systému v ČR

Instituce	Oblast kontroly
Parlament ČR (prostřednictvím svých výborů, případně účelově zřízené komise)	Dodržování ústavy, ústavních a ostatních zákonů, kontrolovat vládu, kontrola plnění státního rozpočtu a to formou plenárních zasedání, poslaneckých a senátních výborů, komisi, průzkumů, interpelací
Vláda ČR (prostřednictvím ministerstev, ale i jiných institucí, např. finanční úřady, celní úřady, úřady práce, živnostenské úřady, správa sociálního zabezpečení, Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových)	Plnění úkolů ve všech oblastech státní správy, které řídí, a to dle zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole v platném znění, dle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a dílčích zákonů specifických pro kontrolní instituce státní správy
Další ústřední orgány státní správy ČR zřízené podle zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy v platném znění (dále jen "kompetenční zákon")	Vnější kontrolu v rozsahu působnosti instituce vymezenou zákony a vnitřní kontrolu jako součást řízení při plnění úkolů v příslušném odvětví v oblasti státní správy
Nejvyšší kontrolní úřad Dle zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu ČR v platném znění	Kontrola hospodaření se státním majetkem a finančními prostředky vybíranými na základě zákona ve prospěch právnických osob, s výjimkou prostředků vybíraných obcemi nebo kraji v jejich samostatné působnosti a plnění státního rozpočtu.
Česká národní banka Dle zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance	Bankovní dohled, předchází systémovým krizím, posilování důvěryhodnosti bankovního systému a ochrana drobných klientů bank, dále devizový dohled, dohled nad finančními trhy a další.
Veřejný ochránce práv Dle zákona č. 249/1999 Sb., o veřejném ochránci práv v pl. znění	Působí k ochraně osob před jednáním úřadů a dalších institucí
Úřad pro ochranu hospodářské soutěže Dle zákona č. 273/1996 Sb., o působnosti Úřadu na ochranu hospodářské soutěže v platném znění	V oblasti boje proti kartelovým dohodám a v oblasti kontroly procesů týkajících se zadávání a realizace veřejných zakázek a dále působící v oblasti veřejné podpory
Státní úřad pro jadernou bezpečnost, Energetický regulační úřad	Vykonává státní správu a dozor při využívání jaderné energie a ionizujícího záření a v oblasti radiační ochrany. Podpora hospodářské soutěže a ochrana zájmů spotřebitelů v této oblasti, rozhoduje o udělení, změně nebo zrušení licencí a jejich kontrole
Ústavní soud, Nejvyšší správní soud, obecné soudy a státní zastupitelství	Řízení o zrušení zákonů a jiných právních předpisů, řízení o ústavních stížnostech, řízení o opatřeních nezbytných k provedení rozhodnutí mezinárodnímu soudu, řízení ve sporech o rozsah kompetencí státních orgánů a orgánů územních samospráv
Státní inspekce, dozor a zkušebnictví	Výkon státní správy, kontroly a inspekce v rozsahu daném zákony a dalšími právními předpisy v kompetenci jednotlivých ministerstev
Kraje a obce	Kontrola v oblasti samostatné i přenesené působnosti státní správy v rozsahu daném zákony
Neziskové nestátní organizace	Veřejná kontrola například prostřednictvím ekologických sdružení a hnutí, sdružení na ochranu spotřebitelů apod.
Občané	Prostřednictvím poslanců v zákonodárných orgánech a v orgánech krajské a místní samosprávy, dále prostřednictvím peticí, stížností apod.

Pramen: Rejzler, J., Šelešovský, J. a kol. *Kontrolní systémy veřejné správy a veřejného sektoru*. Praha, 2003

Přezkoumání hospodaření ÚSC za rok 2004

Kraj	Obec					Dobrovolné svazky obcí				
	Σ	KÚ	%	A	%	Σ	KÚ	%	A	%
Jihočeský	622	583	94	39	6	56	37	66	19	34
Jihomoravský	670	570	85	100	15	109	59	54	50	46
Karlovarský	131	113	86	18	14	17	12	71	5	29
Královehradecký										
Liberecký	216	193	89	23	11	29	24	83	5	17
Moravskoslezský	299	218	73	81	27	37	19	51	18	49
Pardubický	452	433	96	19	4	55	38	69	17	31
Plzeňský										
Středočeský	1146	1002	87	144	13	161	101	63	60	37
Ústecký	354	277	78	77	22	37	16	43	21	57
Vysočina	704	621	88	83	12	74	34	46	40	54
Zlínský	304	265	87	39	13	38	19	50	19	50

Pramen: Švejdová, A.: Přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků za rok 2004. Auditor 9/2005

Poznámka: KÚ... krajský úřad A... auditor